

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Zory Šmolkové ve věci

žalobce: I. M.

proti
žalovanému: Krajský úřad Moravskoslezského kraje
sídlem 28. října 177, 702 18 Ostrava

o přezkum rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 158942/2020 ze dne 12. 2. 2021, ve věci
vydání řidičského průkazu,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2021, č. j. MSK 158942/2020, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 50 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 15. 3. 2021 domáhal soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 158942/2020 ze dne 12. 2. 2021, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Frýdku-Místku č. j. MMFM 160828/2020 ze dne 19. 11. 2020. Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o vydání řidičského průkazu a zapsání profesní způsobilosti řidiče do tohoto průkazu. Důvodem zamítnutí žádosti byla dle správního orgánu nemožnost zapsat do řidičského průkazu data získání řidičského oprávnění jednotlivých skupin dle požadavku žalobce, uvést jiné datum vydání řidičského průkazu, než je datum podání žádosti a nemožnost zapsat profesní způsobilost do řidičského průkazu.
2. Žalobce v žalobě uvedl, že žádal o vydání řidičského průkazu a profesního průkazu. Průkaz mu nebyl ve 20denní lhůtě vydán vůbec se závěrem, že si má o jeho vydání požádat znovu. Toto jednání je v rozporu se zákonem, neboť jestliže jednou úřad rozhodl, nemůže o stejné věci rozhodovat opakovaně. Pokud měly správní orgány za to, že nejsou splněny podmínky pro vydání profesního průkazu, neopravňovalo je to k nevydání řidičského průkazu. Směrnice rozlišuje dva průkazy, a pokud je český zákonodárce sloučil v jeden, nemůže být osud jednoho závislý na druhém. Žalobce dále namítal, že správní orgány nesprávně neuznaly jeho argument, že proškolil sám sebe. Dále namítal, že žalovaný nedostatečně prověřil žalobcovu stížnost na porušování zákona při doručování elektronickou formou. Žalobce dále namítal nesprávný postup úřadů v roce 1998. Řidičské oprávnění nemohl žalobce získat na základě nějaké zkoušky v roce 1998, nýbrž je získal již dříve, a měla mu být zapsána tak, jak je v letech 1982-1989 na území ČSR a SSR získal. Ustanovení § 17 vyhlášky č. 87/1964 Sb. nebylo možno aplikovat, neboť to se vztahovalo na cizozemské řidičské průkazy, nikoli na československé. Tehdy šikanujícím úředníkům podlehl, neboť ohrožovali jeho ekonomickou aktivitu. Nelze však dovodit povinnost bez zákonného podkladu. V řidičském průkazu však má být uvedeno datum prvotního získání řidičského oprávnění příslušné skupiny. Závěrem žalobce poukázal na uznávání řidičských průkazů dle Vídeňské úmluvy o silničním provozu z 8. 11. 1968.
3. Žalobce byl usnesením č. j. 25 A 59/2021-15 ze dne 28. 4. 2021 osvobozen od soudních poplatků v plném rozsahu a byl mu ustanoven zástupce v osobě advokáta Mgr. Jana Plinty. Usnesením č. j. 25 A 59/2021-21 ze dne 26. 5. 2021 byl uvedený advokát zproštěn funkce žalobcova zástupce a jeho zástupcem byl nově ustanoven advokát Mgr. Ladislav Bárta. Usnesením č. j. 25 A 59/2021-30 ze dne 11. 6. 2021 byl i tento advokát zproštěn funkce žalobcova zástupce, neboť žalobce vyjádřil vůli jednat v řízení samostatně.
4. V podání ze dne 1. 7. 2021 žalobce zopakoval část žalobní argumentace.
5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 19. 8. 2021 navrhl zamítnutí žaloby. Protože se žalobní námitky kryjí s námitkami odvolacími, odkázal plně na obsah napadeného rozhodnutí. Zdůraznil přitom, že k tvrzením žalobce o odlišných datech získání jednotlivých skupin řidičských oprávnění neexistují žádné doklady a žalobce rovněž žádné nepředložil. Datum 23. 10. 1998 vyplývá z právní úpravy reagující na rozdělení Československa. Správní orgán nemůže nevycházet z údajů v evidenci řidičů, nejsou-li zpochybněny jinými důkazy.

6. U jednání dne 2. 11. 2022 uvedl, že úřady disponují záznamem o jeho přestupku z roku 1985. musí tedy disponovat i údaje o datech, kdy získal řidičská oprávnění. Řidičský průkaz byl roku 1998 žalobci vydán na základě evidencí, které měl tehdy stát k dispozici. PO žalobci úřady nepožadovaly, aby doložil vznik jednotlivých řidičských oprávnění v letech 1982, 1983, 1984, 1987 a 1989. Úřady mohly získat záznam o žalobcových oprávněních, získaných v rámci absolutoria vojenské střední školy od Ministerstva obrany (jednalo se o oprávnění skupin B, C, M a T); poukázal také na skutečnost, že v letech 1990-1995 řídil autobus, o čemž by měl být záznam na Magistrátu města Ostravy. Povinností úřadů je úplně zjistit skutkový stav, ty své povinnosti nedostály. Žalobce také poukázal na skutečnost, že stáří řidičských oprávnění má vliv profesní důstojnost mezi profesionálními řidiči.
7. Žalobce v podání ze dne 2. 11. 2022 opětovně žádal, aby byla nalezena data, týkající se jeho řidičských oprávnění před rokem 1998. Vzhledem k tomu, že od roku 1995 se vede evidence elektronicky, má zato, že úřednice lže, pokud uvádí, že těmito staršími daty nedisponuje.
8. Žalobce v podání ze dne 9. 11. 2022 vyčíslil náklady řízení, kdy požaduje na jejich náhradě částku 6 400 Kč. Podáním ze dne 16. 11. 2022 se ještě vyjádřil ve věci samé.
9. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl soud bez jednání v souladu s § 51 s. ř. s., neboť žalobce s takovým postupem souhlasil a žalovaný se ve stanovené lhůtě nevyjádřil.
10. Ze správních spisů soud zjistil, že žalobce podal dne 1. 10. 2020 u Magistrátu města Frýdku-Místku žádost o vydání řidičského průkazu ve lhůtě 20 dnů, a to na tiskopise, kde bylo vyplněno jak datum žádosti, tak datum vydání „01. 10. 2020“; na tiskopise bylo rukou dopsáno „Nesouhlasí datum ve vydání“. K žádosti připojil stávající řidičský průkaz č. EF 348132, vydaný 22. 10. 2010, kde bylo vyznačeno získání řidičských oprávnění A, B, C, D, BE, CE, DE a T ke dni 23. 10. 98. Tétož dne byl se žalobcem u magistrátu sepsán protokol č. j. MMFM 138457/2020, kde žalobce žádal, aby správní orgán uvedl pravdivé údaje řidičských oprávněních, kdy oprávnění k řízení malého motocyklu má od roku 1982, skupiny A od roku 1983, skupiny C, T a B od roku 1984, skupinu E od roku 1987 a skupinu D od roku 1989. Požádal rovněž o vydání profesního průkazu, kdy uvedl, že Krajský soud v minulosti rozhodl nezákonně. Předložil potvrzení o sebepřezkoušení z roku 2017. Do spisu byl založen výpis z karty řidiče, kde je uvedeno u skupin AM, A1, A2, A, B1, B, C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E, DE a T datum udělení řidičského oprávnění 23. 10. 1998 a jsou zaznamenány přestupky z let 2006 a 2018. Magistrát Města Frýdku-Místku si vyžádal od Magistrátu města Ostravy spisovou dokumentaci k řidičským oprávněním žalobce. Dne 14. 10. 2020 vydal prvostupňový orgán Vyrozměnění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a dne 19. 11. 2020 rozhodl, že žádost o vydání řidičského průkazu se záznamem o profesní způsobilosti náhradou za řidičský průkaz č. EF 348132 zamítá. Uvedené rozhodnutí napadl žalobce odvoláním ze dne 7. 12. 2020. Odvolací orgán doplnil k podkladům rozhodnutí o udělení akreditace žalobci k provozování výuky a výcviku v rozsahu skupin řidičského oprávnění C, C+E, o čemž byl žalobce vyrozuměn a byla mu dána možnost se k doplněným podkladům vyjádřit. Napadeným rozhodnutím ze dne 12. 2. 2021 žalovaný odvolání zamítl.

11. Podle § 103 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, je řidičský průkaz je veřejná listina, která osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho rozsah. Podle § 105 odst. 1 písm. f) cit. zákona se do řidičského průkazu mimo jiné zapisují skupiny vozidel, které je držitel oprávněn řídit, a datum vzniku řidičského oprávnění pro každou z těchto skupin vozidel.
12. Pokud se týče postupu při vydávání řidičského průkazu držiteli řidičského oprávnění, jemuž končí platnost řidičského průkazu, je podkladem pro vydání nového řidičského průkazu žádost, obsahující toliko osobní údaje žalobce, k níž se přikládá platný doklad totožnosti a dosavadní řidičský průkaz, jemuž platnost končí (§ 109 odst. 2 písm. d) ve spojení s odst. 6, odst. 7 a odst. 8 zákona o silničním provozu). Po podání žádosti o vydání řidičského průkazu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 7, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli, a dále zaznamená z přiloženého řidičského průkazu údaje potřebné pro vydání řidičského průkazu a vrátí doklad žadateli (§ 109 odst. 9 cit. zákona). Jsou-li splněny podmínky pro vydání řidičského průkazu, vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičský průkaz nejpozději do 20 dnů ode dne podání žádosti o vydání řidičského průkazu (§ 110 odst. 2 cit. zákona).
13. Senát krajského soudu dospěl k závěru, že projev vůle žalobce ze dne 1. 10. 2020 je nutno chápat jako subjektivní kumulaci tří samostatných žádostí: 1) žádost o vydání řidičského průkazu namísto průkazu, jemuž 22. 10. 2020 končila platnost, 2) žádost o zapsání profesní způsobilosti do řidičského průkazu dle § 52c zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, ve znění pozdějších předpisů, a 3) žádost o deklarování data vzniku jeho jednotlivých řidičských oprávnění k jinému dni, než byl dosud v jeho řidičském průkazu uveden.
14. Pokud se týče žádosti o zapsání profesní způsobilosti, situace v nyní projednávané věci je identická jako v žalobcově věci rozhodnuté podepsaným soudem pod č. j. 22 A 20/2013-84 dne 13. 9. 2016. Soud tehdy uvedl: „*Stran žalobcovy námitky, že coby akreditovaný zkušební komisař smí přezkoušet sám sebe pro účely povinného přezkoušení, soud se zcela ztotožnil s právní argumentací, kterou poskytl žalobce v napadeném rozhodnutí a ve svém vyjádření v žalobě. Je pravdou, že tento postup zák. č. 247/2000 Sb. nikde výslovně nezakazuje, ovšem samotným výkladem slova »přezkoušet« nelze dospět k jinému závěru, než že zkoušení sebe sama přípustné není. Absence výslovného zákazu takového postupu totiž nezabýváje správní orgán ani soud povinnosti při svém rozhodování šetřit smyslu předmětné právní úpravy. Z běžného jazykového výkladu smyslu slova »přezkoušet« ve vztahu k řešené věci je zřejmé, že pro účely zkoušení musí být osoba zkoušená odlišná od osoby zkoušející. Jen tak totiž může být zajištěno, aby bylo ověření znalostí objektivně hodnoceno, aby byly pro psaní testů zajištěny odpovídající podmínky zejména co do časové dotace na vypracování testu a nepoužívání pomůcek při testu, či zamezení opakování testu při neúspěšném pokusu. Pokud osoba zkoušející a zkoušená spadají v jednu, nic z výše zmíněného nemůže být zajištěno a z hlediska pojmového již ani o zkoušení jít nemůže. Jakkoli by žalobce mohl vypracovat náhodně vygenerovaný test, na jehož samotný obsah by neměl vliv, stejně by nebylo zajištěno minimálně to, aby test psal v určené časové dotaci, bez pomůcek či rad třetích osob a bez opakování v případě neúspěchu. Soud se nezabýval tím, zda žalobce předmětnou zkoušenou materii ovládá či nikoli a ani tím, jak konkrétně »sebezkoušení« žalobce probíhalo, protože postup, který žalobce zvolil, nemůže nikdy vést k dosažení výsledku, který požaduje zákon, když se smyslu zákona příčí. Nadto proces »sebezpřezkoušení« znemožňuje objektivně verifikovat dny, kdy k němu mělo dojít, což by bylo*

pro projednávanou věc rovněž relevantní, kdyby takového »sebeověření« bylo akceptováno. Za těchto okolností pak soud žalobci co do namítané přípustnosti zkoušení vlastní osoby nemohl vyhovět.“ Správní orgány v nyní projednávané věci právní názor soudu následovaly, soud jim nemá co vytknout.

15. Nemožnost zapsat požadovanou profesní způsobilost však sama o sobě nevylučuje vydání řidičského průkazu, jak správně v žalobě uvedl žalobce. To ostatně ani nezpochybňuje žalovaný, který odůvodnil své rozhodnutí tím, že důvodem nevydání řidičského průkazu bylo to, že nebylo možno vydat řidičský průkaz s údaji, které žalobce pokládá za správné.
16. Uvedený postup však soud neaprobuje. Žalobce naplnil zákonem požadované podmínky pro vydání řidičského průkazu, jak je vymezují shora citovaná ustanovení § 109 zákona o silničním provozu. Podal žádost obsahující všechny náležitosti dle § 109 odst. 7 cit. zákona a přiložil k němu stávající řidičský průkaz. Pokud se týče data vydání řidičského průkazu, pak toto datum není obligatorní náležitostí žádosti dle § 109 odst. 7 cit. zákona a navíc dle § 1 odst. 7 vyhlášky č. 31/2001 Sb. je toto datum totožné s datem podání žádosti (jak správně uvádí žalovaný v napadeném rozhodnutí). To však má za následek, že zpochybnění data vydání řidičského průkazu žalobcem v jeho v žádosti nebylo způsobilé vyvolat následek v podobě odepření vydání řidičského průkazu, neboť bylo právně irelevantní. Za dané situace měl správní orgán perfektní žádost o vydání řidičského průkazu náhradou za průkaz, jemuž končila platnost, a měl jej ve 20denní zákonné lhůtě vydat. Žalobci je proto třeba přisvědčit v žalobní námitce, že správní orgán tuto povinnost nesplnil, ač ji splnit měl. Vydání průkazu nebránilo přesvědčení správního orgánu, že řidičská oprávnění vznikla ke dni, který byl uveden ve starém řidičském průkazu, neboť v souladu s tímto jeho přesvědčením mohl vydat nový řidičský průkaz s tímto dnem a samostatně posuzovat námitku žalobce, že jeho řidičská oprávnění vznikla jindy.
17. Jestliže žalobce opakovaně uváděl, že získal řidičská oprávnění k jiným datům, než je datum 23. 10. 1998, které je uvedeno jak na jeho starém řidičském průkazu, tak i ve výpisu z elektronické karty řidiče, založeném ve spise, pak má soud za to, že správní orgány uspokojivě nevysvětlily vznik těchto oprávnění k uvedenému datu. Pokud se týče smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o osobních dokladech, cestovních dokladech, řidičských dokladech a evidenci vozidel, uveřejněnou sdělením č. 230/1993 Sb., pak tato se týkala řidičských průkazů, nikoli řidičských oprávnění. Tvzení, že v roce 1998 žalobce předložil cizozemský řidičský průkaz, a bylo proto postupováno dle § 17 odst. 3 vyhlášky č. 87/1964 Sb., nemá oporu ve spise. Mimoto z uvedeného ustanovení neplyne, že by postupem podle něj došlo k nabytí řidičského oprávnění. Navíc ve spise je založeno rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 152152/2012 ze dne 15. 1. 2013, kde je výslovně uvedeno, že žalobce je „držitelem řidičského oprávnění skupiny C od roku 1984 a D od roku 1989, což je odvolacímu orgánu známo z úřední činnosti“. Za dané situace je zřejmé, že shromážděný spisový materiál byl rozporný, a správní orgány tento rozpor neodstranily. Jejich závěry nemají oporu ve správních spisech.
18. Pokud žalobce namítal závady při doručování, pak neuvedl, jaký vliv měly tyto závady na výkon jeho veřejných subjektivních práv. Soud se proto meritem této námítky nezabýval.
19. S ohledem na výše uvedené soud v souladu s § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a zároveň věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Je tedy na správních orgánech, aby v zákonné lhůtě vydaly žalobci řidičský průkaz. Pokud

zároveň neuvedou žalobcem požadovaná data vzniku jednotlivých řidičských oprávnění, povedou následně o této sporné otázce zvláštní řízení. Zároveň správní orgány rozhodnou o žalobcově žádosti o zapsání profesní způsobilosti tak, že ji zamítnou.

20. Vzhledem k tomu, že v řízení byl plně procesně úspěšný žalobce, vzniklo mu v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, k jejichž náhradě soud žalovaného zavázal. Náklady řízení žalobce představuje jízdné MHD. Soudu je z úřední činnosti známo, že přestupní 45minutový lístek v Ostravě stojí 25 Kč. Proto žalobci přiznal 50 Kč.
21. Žalobce požadoval odměnu dle advokátního tarifu s odkazem na blíže neupřesněný nález Ústavního soudu ve výši 6 300 Kč. Žádný nález Ústavního soudu však nezastoupenému účastníkovi takovéto právo nepřiznává; Ústavní soud pouze v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 39/13 přiznal nezastoupeným účastníkům v civilním řízení právo na přiznání paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, která činí 300 Kč za úkon právní služby. Nicméně nosné důvody tohoto rozhodnutí nedopadají na řízení před správními soudy, kde žalovaný správní orgán zásadně nemá právo na náhradu nákladů řízení, a proto se v řízení před správními soudy závěry uvedeného nálezu neaplikují (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 135/2015-79 ze dne 25. 8. 2015, publ. pod č. 3344/2016 Sb. r. NSS).
22. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř. týkající se nabytí právní moci rozhodnutí, uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, je nepřípustná.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 4. listopadu 2022

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu